

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te değişiklikler yapıldı.

No: 2022 – 76

Tarih: 29.06.2022

Özet: 28 Haziran 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te (Yönetmelik) yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

- Vergi incelemelerinde işe başlama süresi 5 gün, incelemeye başlama süresi 15 gün olarak düzenlenmiştir.

- Vergi incelemesine, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından düzenlenecek “İncelemeye Başlama Bildirimi” ile başlanacaktır. Bildiriminin bir örneği nezdinde inceleme yapılana, bir örneği vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın bağlı bulunduğu inceleme ve denetim birimine, bir örneği ise mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine gönderilecektir.

- Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar, yanlarında memuriyet sıfatlarını ve inceleme yetkisini gösteren fotoğraflı resmi bir kimlik bulunduracak ve gittikleri yerde işe başlamadan evvel bu kimliği ilgililere göstereceklerdir.

- Vergi mükelleflerinin Bakanlığın elektronik olarak tutulmasına izin verdiği defter ve belgeleri Bakanlık tarafından oluşturulan sistemi kullanmak suretiyle elektronik ortamda ibraz etmesinin esas olduğu düzenlenmektedir.

- Vergi incelemeleri esas itibarıyla incelemeye tabi olanın iş yeri olarak düzenlenmekteydi. Yapılan değişiklikle birlikte vergi incelemeleri esas itibarıyla dairede yapılacaktır.

- Bakanlık tarafından oluşturulan sistem üzerinden ibraz edilen elektronik defter ve belgeler, ilgili rapor değerlendirme komisyonunun rapora ilişkin nihai değerlendirmesini müteakip en geç otuz gün içerisinde sistemden silinecektir.

Yönetmelik, 1 Temmuz 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

7338 sayılı Kanun’la (RG: 26.10.2021) Vergi Usul Kanunu’nun 139 ve 140. maddelerinde yapılan değişikliklere uygun olarak 28.06.2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’e ilişkin bilgiler aşağıda bilginize sunulmaktadır:

1. İşe başlama ve incelemeye hazırlık

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 7. maddesinde, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların, inceleme görevinin verilmesinden itibaren en geç 10 gün içinde işe başlayacağı ve ilgili birimin, işe başlanılamamasını haklı kılan bir mazeretin varlığı halinde en fazla 10 gün ilave süre verebileceği gibi inceleme görevini başka bir inceleme elemanına da verebileceği düzenlenmiştir.

Yapılan düzenleme ile on günlük işe başlama ve incelemeye hazırlık süreleri 5 gün olarak değiştirilmiştir.

2. İncelemeye başlama

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “İncelemeye başlama” başlıklı 9. maddesinde, vergi incelemesi yapanların vergi incelemesine başlanıldığı hususunu bir tutanağa (incelemeye başlama tutanağı) bağlayarak bir örneğini vergi incelemesi yapılana vermeleri gerektiğine ilişkin düzenleme yer almaktaydı.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Değişikliği içerir Yönetmelik'in 2. maddesiyle, incelemeye başlama tutanağının düzenlenme zorunluluğu kaldırılmaktadır. Değişiklikle vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından düzenlenecek “İncelemeye Başlama Bildirimi” ile başlanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

Vergi incelemesine başlama süresi 30 gün olarak düzenlenmekte ve incelemeye bu süre içinde başlanılamaması durumunda en fazla 15 gün ilave süre verilebilmekteydi. Değişiklikle birlikte incelemeye başlama süresi 15 gün olarak belirlenmiş ve bu süre içinde incelemeye başlanılamaması durumunda ilave 10 gün süre verilebileceği düzenlenmiştir.

Yönetmelik değişikliğiyle, incelemeye başlama tarihi, incelemeye başlama bildiriminin düzenlendiği tarih olarak dikkate alınacaktır. İncelemeye Başlama Bildiriminin bir örneği nezdinde inceleme yapılan, bir örneği vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın bağlı bulunduğu inceleme ve denetim birimine, bir örneği ise mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine gönderilecektir.

3. Kimlik ibrazı

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Kimlik İbrazı” başlıklı 10. maddesinde, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların, incelemeye başlamadan önce memuriyet sıfatlarını belirterek, vergi incelemesi yapmaya yetkili olduklarına dair kimliği nezdinde inceleme yapılan ve diğer ilgililere gösterecekleri düzenlenmiştir.

Değişiklikle, vergi incelemesi yapmaya yetkili olduklarına dair kimliğin resmi ve fotoğraflı olması zorunluluğu getirilmiştir.

4. İncelemeye başlama bildiriminin muhteviyatı

Yönetmelik ile Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “İncelemeye başlama tutanağının muhteviyatı” başlıklı 11. maddesinin başlığında yer alan “tutanağının” ibaresi “bildiriminin” olarak değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “tutanağında” ibaresi “bildiriminde” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a), (e) ve (f) bentleri;

a) İnceleme yapılanın kimlik bilgileri, unvanı, adresi,

e) Vergi türü,

f) Bildirimin düzenlenme tarihi ve vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların imzası

şeklinde değiştirilmiştir.

5. Defter ve belgelerin alınması

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Defter ve belgelerin alınması” başlıklı 12. maddesinin 4. fıkrasında, mükelleflerin Bakanlık tarafından elektronik ortamda tutulmasına izin verilen defter ve belgeleri, elektronik ortamda ibraz edebilecekleri düzenlenmekteydi.

Yapılan değişiklikle birlikte, ilgili belgelerin Bakanlık tarafından oluşturulan sistemin kullanılması suretiyle elektronik ortamda ibraz edebileceği açıklanmıştır.

Yine 12. maddeye eklenen 5. fıkra ile mükellefin işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresi ile inceleme görevi verilenin çalışma yerinin aynı ilde bulunmaması halinde, defter ve belgeler mükellefin işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresinin bulunduğu ildeki dairede teslim alınacağı ve mükellefin talebi halinde defter ve belgeler inceleme görevi verilenin sürekli çalışma yerindeki dairede de teslim alınabileceği düzenlenmiştir.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Ayrıca aynı maddeye 6. fıkra eklenerek, nezdinde inceleme yapılacak olanla temas kurulamaması veya ilgili ile temas kurulmasına rağmen verilen sürede defter ve belgelerin ibraz edilmemesi gibi hallerde inceleme, ilgilinin vergi dairesindeki dosyasında yer alan belgeler, elektronik ortamda tutulmasına izin verilen veriler ve diğer kaynaklardan elde edilen her türlü bilgi ve belgeler ile varsa Başkanlığın risk analizi sonuçlarına dayalı olarak yürütüleceği düzenlenmiştir.

6. İncelemenin yapılacağı yer

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 13. maddesinde uyarınca vergi incelemelerinin yapılacağı yer esas itibarıyla incelemeye tabi olanın iş yeri olarak düzenlenmekteydi. 7338 sayılı Kanun'la Vergi Usul Kanunu'nun 139. maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak Yönetmelikte vergi incelemelerinin esas itibarıyla dairede yapılacağı düzenlemesi yapılmıştır. Ayrıca;

- İncelemeye tabi olanın defter ve belgelerini ibraz etmesi kendisinden yazılı olarak isteneceği,
- İstenilen defter veya belgeleri belli edilen zamanda mazeretsiz olarak getirmeyenlerin, bunları ibraz etmemiş sayılacağı ve haklı bir mazeret gösterenlere, defter ve belgelerini daireye getirmeleri için uygun bir süre verileceği,
- İncelemenin dairede yapılmasının, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından incelemeye tabi olanın iş yerinde tespit yapılmasına ve çalışmalarda bulunmasına engel olmadığı,
- Mükellef ve vergi sorumlusunun yazılı olarak talepte bulunması ve iş yerinin müsait olduğunun tespit edilmesi halinde, inceleme iş yerinde de yapılabileceği,

hususları düzenlenmiştir.

7. İnceleme tutanakları

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 16. maddesinin 3. fıkrası kapsamında düzenlenen tutanakların birer nüshasının imza edenlere verilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin düzenleme yapılan değişiklik ile birlikte incelemenin dairede yapıldığı durumlarda, nezdinde inceleme yapılanın işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresi ile vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın çalışma yerinin aynı ilde bulunmaması halinde tutanaklar, nezdinde inceleme yapılanın işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresinin bulunduğu ildeki dairede imza edileceği, nezdinde inceleme yapılanın talep etmesi halinde tutanakların vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın sürekli çalışma yerindeki dairede de imzalanabileceği şeklinde açıklanmıştır.

8. Defter ve belgelerin iadesi

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 22. maddesinde, mükellefin defter ve belgeleri, ilgili rapor değerlendirme komisyonunun rapora ilişkin nihai değerlendirmesinin incelemeyi yapana iletildiği tarihten itibaren en geç on beş gün içerisinde bir tutanak ile iade edebileceği düzenlenmiştir.

Yapılan değişikliklerle birlikte ilgili maddenin 1. fıkrasına Bakanlık tarafından oluşturulan sistem üzerinden ibraz edilen elektronik defter ve belgelerin, ilgili rapor değerlendirme komisyonunun rapora ilişkin nihai değerlendirmesini müteakip en geç otuz gün içerisinde sistemden silineceği cümlesi eklenmiştir.

9. Yürürlük

Yönetmelik, 1 Temmuz 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Saygılarımızla.